

Ünnepi nagygyűlés

Pénteken délután az Ikarus művelődési házban ünnepi nagygyűlést rendezett a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsa és az MSZMP Budapesti Bizottsága Románia felszabadulásának 25. évfordulója tiszteletére. Részt vett az ünnepségen és az elnökségben foglalt helyet Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtűt-kára, Nemes Dezső, a Politikai Bizottság tagja, az MSZMP Politikai Főiskola igazgatója, Czinege Lajos, a Politikai Bizottság póttagja, vezérezredes, honvédelmi miniszter, Bojti János külügyminiszter-helyettes és Szépvölgyi Zoltán, a budapesti pártbizottság titkára. Ott volt az elnökségben Dumitru Turcus, a Román Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete.

Mátyás László, a Hazafias Népfőnt Országos Tanácsának titkára köszöntötte a nagygyűlés résztvevőit, majd Gáspár Sándor emelkedett szószóra. Utalt arra, hogy Románia népe augusztus 23-án történelmük legnagyobb napjaira emlékezik. A román munkásosztály ugyanazt a harcot vívta saját hazája felépítéséért, hatalmának megteremtéséért, saját népe boldogulásáért, mint a mi népünk.

Dumitru Turcus szólt fel ezután, s a felszabadt Románia eredményeiről is szólt.

Hajóval a strandra

A szegedi nyárhoz egyre inkább hozzátartozik az a két fürge kis hajó, amely a partfürdőre igyekvőket hozza-viszi a Tiszán.

A hajóállomásnál levő megállóban egy csinos kis lány, Füzes Edit a pénztáros. Most érettségizett. Nyarat itt tölti a Tisza-parton. Könyv van a kezében. Olvas.

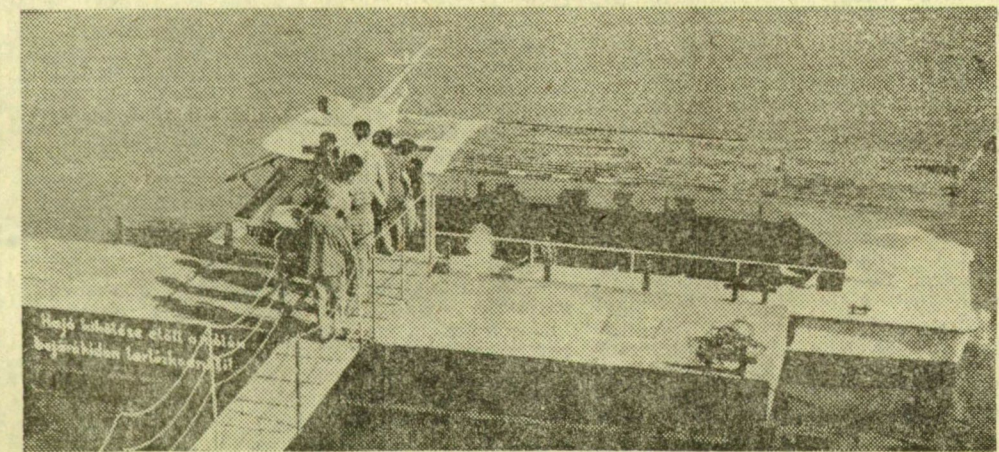
— Ma kicsi a forgalom. Erre is jut időm. De szombaton és vasárnap szusszanni is alig.

Érthető, hiszen a hétköznapi 6—700 utassal szemben egy-egy vasárnap négyezernél is több jegyet ad el. Bár hét végén két hajó bonyolítja le a forgalmat, az is kevés. Pedig 10 percnél is süröbben következnek egymás után a járatok.

Közben a móló mellé kanyarodik a hajó. Tóth István matróz rögzíti a kikötőkötélt és kicsegit a mólóra az utasokat.

Az újszegedi oldalra tartunk. Kellemes hűvös van a vízben. Varga János vezető munkájukról faggatom. Volt-e már érdekes esetük a nyáron?

— Igen. Egy hónapja egy kajakból kiborult kislányt emelt ki a vízből a hajó személyzete. Nem sokkal utána egy öngyilkosjelölt fiatalembert kellett kihúzni és a révőrségre szállítani.

Beszállítás az állomáson

Szerszámgépek a Szovjetunióból

A szovjet Sztankoimport Külkereskedelmi Vállalat a napokban tájékoztatta a Technoimpexet, hogy 1970-re majdnem 200 féle szerszám gép szállítását tudja felajánlani Magyarországnak.

A szovjet gépek iránt növekszik a kereslet. Az igény már eddig jó 600 ezer rubellel magasabb, mint tavaly, ez azonban az év második felében várhatóan még tovább növekszik. A legtöbb szerszámgé-

pet — több mint harmincát — a Magyar Vagon- és Gépgyár vásárolja.

A csepel Autógyár mindenképp köszörűgépeket, a Gamma Optikai Művek és az Irodagépipari és finomechanikai Vállalat revolveresztérgát, a mezőgazdasági gépjavító vállalatok horizontál futó-maró műveket, sikköszörűket, rendeltek erre az évre a Szovjetunióból.

Minden ötven percben

Készenlétben a mentők és a rendőrök

Olykor egyetlen óra is tele van eseménnyel a mentők, a tűzoltók, a közlekedési rendőrök ügyeletén. Hát még 24 óra, hajnalról hajnalig. De a szegedi tűzoltóknak nyugalmas volt ez a 24 óra, még csak vaklármahoz sem vonultak ki. Bár a sokéves tapasztalat azt mutatja, hogy augusztus 20-án, vagy az azt megelőző napon szokott átvonulni Csongrád megyében a nyarat „lezáró” vihar, amely tüzeket okozó villámokkal csapkod, ez is elmaradt.

Annál több munka jutott a mentőknek és az ügyeletes közlekedési rendőröknek. Hajnali 4 óra 18 perckor lábtöréshez hívták a mentőket a szegedi Mátyás térségre, azt követően a Londoni körútra. A diagnózis itt kétféle állapotot meg. Ez a kocsit alig ért

vissza az állomásra, már szöflötték Sövényházára egy mindenórás kismamához. Míg ez a kocsit űton volt, a másik már rohant a Bajai útra egy epilepsziás esethez. Valakit megharapott egy kutya a Szilágyi utcában, közvetlenül a mentők szomszédságában. Ez az eset is autótűt jelentett a mentőknek, miközben a harmadik szolgálatos kocsit Sándorfalvára indult, egy ugyancsak vajdó anyához. Mire beértük, már mehettek is vissza Zákányszékre, egy közlekedési balesethez. Este fél 10-kor Szatymazról jelentettek gázolást. Veszélka Mihály, Balástya, Tanya 374. szám alatti lakos ittasan egy motorkerékpár elé került. Éjfélt után néhány perccel gyomorvérzést kapott egy ságyváritelepi lakos, s rohantak vele a mentők a klinikára.

Az ünnep délutánján fél 4-ig nem történt említésre méltó esemény, azt követően viszont szinte megállás nélkül űton voltak a mentőkocsik Szőregre lábsérüléshez vonultak ki, a Kinizsi-pályán futballozás közben kezét zúzza össze egy játékos. A szegedi II. számú kórház előtt válficam ért egy járőkelőt, 50 perc múlva pedig hasonló fájdalomban sirt egy kislány, aki Újszegeden ficamította ki a könyökét. Míg a kislányt elszállították, a soros kocsit mérgezőes öngyilkosságához rohant Ásotthalmora.

Este 6 óra 26 perckor riastották a mentőket és a közlekedési rendőröket a Kistelek és Félégyháza között az E—5-ös űton a 132-es kilométerkőhöz közel. Georg Flohr nyugatnémet állampolgár 110 kilométeres sebességgel hajtott személygépkocsijával és áttért a menetirány szerinti bal oldalra. Összeütközött az ugyanolyan sebességgel személygépkocsijával szemben haladó dr. Bánfalvi Géza, Szeged, Kálvin tér 2. szám alatti lakossal. A balesetnek három súlyos sérültje van, s a két kocsit alaposan összetört. Az előzetes becslés szerint a kár közel másfél százezer forint. Az ügyben a vizsgálat természetesen folyik.

Míg a helyszínelés tartott, Ásotthalmora szaladt a soros mentőkocsit szüléshez. Este 8 óra után a Cserepes sorról jelentettek gyógyszermérgezést, a Kossuth Lajos sugárút 11-ből pedig múltó rosszul lett. Az éjszaka folyamán Dorozsmáról, majd Szegedről, a Paprika és a Maros utcából szállítottak be a klinikára mindenórás kismamát. A Búza-vendéglő körül mellkasi zúzódással vittek egy járőkelőt kórházba, míg Bakstra szirénázva rohant a következő kocsit: egy gazda négy nappal ezelőtt Vofatox-szal permetezte meg a lassan beérró szilvát, amelyből mosatlanul fogyasztott.

A 24 óra minden 50. percére jutott olyan esemény, amely vagy a mentőket, vagy a közlekedési rendőröket hívta.

L. F.

Évente 120 ezer karát gyémántot használ fel a magyar ipar

A mügyémánt sokoldalú felhasználásáról és terjedéséről tájékoztatták pénteken az újságírókat a Produktin-form vezetői. Mint elmondták, a Szovjetunió ma már olyan mügyémántot tud előállítani, amely minden szempontból felveszi a versenyt a valódival, s a szovjet szállítványok lehetővé teszik, hogy Magyarországon is mind több mügyémántot használhassanak fel.

Az idén a magyar ipar 120 000 (24 kilogramm) mügyémántot használ fel, amelynek értéke eléri a 10 millió forintot. A mügyémánt ára nagyjából a való-

Beteg-e az egészségügy?

Megint egy statisztika. Az egészségügyi minisztérium gyűjtögeti ezúttal a véleményeket arról, hogy ki hogyan van megelégedve a rendelőintézetekben és kórházakban dolgozók munkájával? Mielőtt azonban a panaszokkal való páciensek piafonig ugyanakkor affelett örömlükben, hogy végre elmondhassák véleményüket, mindjárt le is hűti a kérdőív azzal, hogy eleve kizárja a válaszadás színességét.

A nagy kérdés hamleti módszerrel készült: vagyis. Ráadásul három kérdésre kell egy választ adni, igent vagy nemet. A kérdés így hangzik: legutóbbi tapasztalatai szerint elég udvariasak, készségesek és lelkiismeretesek voltak-e a megkérdezett az egészségügyi dolgozók? Mármost, ha valaki azt tapasztalta, hogy az orvos rendkívül udvarias volt ugyan, de már kevésbé lelkiismeretes, akkor mit válaszolhat? Vagy akkor, hogy mondjon nemet, ha nem volt túl készséges (mindenkinek lehet rossz napja), viszont lelkiismeretesen ellátta a beteget? Az eredmény az lesz, hogy megint elkészül egy statisztika, amelyből az derül ki, hogy jó a mi egészségügyünk, csak vannak meg hibák.

Az egészségügy gyerekbetegsége pedig éppen az, hogy — isten tudja miért — a nagy tabuk közé tartozik. Aki halaha is próbálkozott bírálatával, tudja, miként szisszennek fel lelkiismeretes, sose kritizált, jó felkészültségű orvosok is, ha egy rossz orvostól megállapítják az igazságot, hogyan próbálják megnyugtatóni a beteget, aki egy kollégájuk lelkiismeretlensége miatt került a kezükbe. S közben lépten-nyomon erősödik a suttozás: valami baj van az egészségüggyel! Csak senki sem mondja hangosabban, mert még maga is lehet beteg, s nem a bologató vitatársak gyógyítják meg, hanem azok, akiről véleményt akar mondani.

Az igazság persze az, hogy bőven akadnak érvek mindkét oldalon. Nemrégiben írtunk arról, hogy a betegnek a baleset után öt órát kellett szenvednie, amíg kezelést kapott. Rá egy hétre felhaborodott sorokat rótt papírra az, akit ugyanott néhány héttel előbb a haláltól mentettek meg. Érveinek nagyrésze érdekes: például nem kellett volna nyugtalanodni, hiszen az SZTK-ban a röntgenes nővér is szabályosan járt el, mert, (sajnos) az ottani sebészeti szakrendelés beutalójára készítették csak el a röntgen felvételt. Arról sem tehetett senki, hogy a lift éppen nem volt jó.

Ebben a két mondatban benne van mindaz, amit az

egészségügy védelmében el szoktak mondani, s amivel egyben vádolják is. A klinikán már megvizsgált balesetest tehát nem lehet az SZTK-ban a klinika javaslat alapján megröngtenezni, újabb papír kell. Nem bonyolult kissé ez az adminisztráció? S nem nevétség-e, hogy egy rendelőintézetben, ahol a sebészet az emeleten van, „éppen” rossz le is hűti a kérdőív azzal, hogy eleve kizárja a válaszadás színességét.

Az is, ahogy — félfülle hallottam — a fogfájósnak, akinek éppen ebben a rendelőintézetben hagyták bent a gyökeret, azt javasolják (kimondottan barátian), hogy szerencsésebb lenne a klinikához fordulnia. Megtörténik bizony az is, hogy a nyugdíjas nénikét, akinek nagyon fáj a füle, elparancsolják reggel a délutáni rendelésre, pedig egy fia beteg sincs. Más: elsősegélyt ad a Sebészeti Klinika ambulanciájára, de a tetanusz elleni oltásért már az SZTK-ba küldi a sebesültet.

Jó — mondják a közönyösök — nem háborogjunk azon, hogy lázas betegek zúfolódnak össze muszájból a főorvosi felülvizsgálatra, hogy se szeri, se száma a tüdőgyulladással injekcióra a körzeti orvohoz sántatottaknak, hogy kórházak és klinikák azért vannak telezsúfolva beteggel — többek között —, mert a bajt nem tudták idejében felismerni a körzetben, az SZTK-ban. jó — de akkor ne is dicsekedjünk a kibocsátott orvosok számával, a kórházi ágyakkal, egészségügyünk szervezettségével.

S mondjuk el azt is, hogy a szegedi klinikákon folyóan is vannak betegek, hogy nincs megfelelő technikai felszerelésük, néha úgy kell kölcsön kérni egyet s mást a szomszédtól, hogy gazdasági vezetőik kezét még ma is ósdi szabályok kötik. Ismerjük el azt, hogy ahogy van jó munkás és rossz munkás, lelkiismeretes mérnök és kókler, emberséges hivatalnok és közönyös — úgy van jó és rossz orvos is. S az utóbbit nem szabad védeni. Nem szabadna.

Lehet persze sok mindenre hivatkozni. Oldalakon keresztül sorolni azt, hogy rendezni kell az egészségügyi-ekei fizetését, mert segédszemélyzet nélkül valóban nem lehet dolgozni, azt, hogy az egyetemi oktatásnak gyakorlatibbnak kellene lennie, hiszen a végzősök javarésze azonnal önállóan kell, hogy cselekedjen. Azon is el lehet gondolkozni, hogy lelkiismeretes el lehet-e látni annyi beteget, amennyi egy-egy orvosra jut. Mindez azonban nem szabad hogy elfedje valódi lényegét annak a betegségnek, amiben az egészségügy szenved, s amelynek egyik tünete, hogy egyre több embernek javasolják, ha panaszodik: járjon magánrendelésre.

Nem tudni, milyen eredményt hoz a minisztérium felmérése. Hányan válaszolnak arra a kérdésre, hogy panaszukat orvosolták-e, hányan írják le az ígent, hányan a nemet. A felmérések nem döntenek el semmit, legfeljebb figyelmeztetnek. Arra sajnos úgysem válaszolhatnak: mit kell tenni, hogy a gyógyítás az egészségügy minden területén visszanyerje eredeti rangját. Erre maguknak az orvosoknak kell felelniük összefogva mindenkivel, aki a társadalom orvosának mondhatja magát.

Veress Miklós

SZOMBAT, 1969. AUGUSZTUS 23.

DELMAGYARORSZAG 3